

Warunki pracy w województwie pomorskim w 2008 r.

Warunki pracy to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu produkcyjnego oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. W województwie pomorskim w zakładach objętych badaniem było zatrudnionych 300,6 tys. osób. Spośród tych osób 34,5 tys. (11,5%) było zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

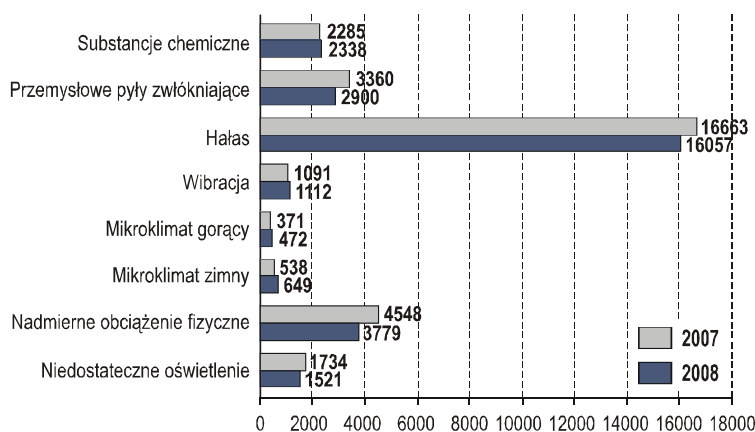
Większość zagrożeń dla zdrowia i życia powodowały czynniki związane ze środowiskiem pracy. W 2008 r. na tego typu zagrożenia narażonych było 21,5 tys. osób, tj. 62,2% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2007 r. - 57,6%). Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (np. wymuszoną pozycją ciała, ciężkim wysiłkiem fizycznym itp.) dotyczyły 9,1 tys. osób, czyli 26,3% zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2007 r. - 32,5%). W 2008 r. zbadano również zagrożenia na stanowiskach związanych z obsługą maszyn szczególnie niebezpiecznych (m.in. pilarek tarczowych i taśmowych, strugarek, frezarek, pras i innych). Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych narażonych było 4,0 tys. osób, tj. 11,5% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2007 r. - 9,9%).

Tabl. 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według sekcji
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia			
	ogółem		w tym kobiety	
	2007	2008	2007	2008
OGÓŁEM	35211	34509	4010	4605
sektor publiczny	11145	8123	992	1370
sektor prywatny	24066	26386	3018	3235
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	299	428	36	45
Rybnictwo	51	82	2	4
Przemysł	23662	24556	2634	2965
w tym przetwórstwo przemysłowe	22942	23105	2625	2902
Budownictwo	3498	2489	62	20
Handel i naprawy ^Δ	1041	1473	142	153
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5055	3828	556	552
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	623	286	122	83
Edukacja	32	25	4	3
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	703	977	431	770
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	247	365	21	10

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA

Analizując zagrożenia dla zdrowia, mierzone wskaźnikiem „liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem”. W oparciu o ten wskaźnik można stwierdzić, że największe zagrożenie dla zdrowia w pracy w 2008 r. występowało w rybnictwie - 445,7 (w 2007 r. - 284,9), przetwórstwie przemysłowym - 177,5 (w 2007 r. - 172,6) oraz w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności - 125,9 (przed rokiem - 156,2).

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych. Z tego powodu w analizach wykorzystywana jest kategoria tzw. osobozagrożeń. Liczba osobozagrożeń to liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone.

Tabl. 2. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożenia
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem		Zagrożenia związane					
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
OSOBY								
OGÓŁEM	35211	34509	20271	21462	11448	9091	3492	3956
w tym kobiety	4010	4605	2152	2368	1640	1974	218	263
sektor publiczny	11145	8123	5439	4111	5095	3533	611	479
sektor prywatny	24066	26386	14832	17351	6353	5558	2881	3477
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	299	428	147	253	73	50	79	125
Rybacktwo	51	82	21	52	30	30	-	-
Przemysł	23662	24556	16697	17420	4541	4609	2424	2527
w tym przetwórstwo przemysłowe	22942	23105	16226	16726	4370	3919	2346	2460
Budownictwo	3498	2489	880	939	2328	1232	290	318
Handel i naprawy ^Δ	1041	1473	422	609	305	318	314	546
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5055	3828	1611	1369	3134	2138	310	321
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	623	286	97	146	516	130	10	10
Edukacja	32	25	18	18	6	-	8	7
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	703	977	289	524	409	447	5	6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	247	365	89	132	106	137	52	96
NA 1000 ZATRUDNIONYCH								
OGÓŁEM	121,4	114,8	69,9	71,4	39,5	30,2	12,0	13,2
w tym kobiety	13,8	15,3	7,4	7,9	5,7	6,6	0,8	0,9
sektor publiczny	146,8	112,3	71,7	56,8	67,1	48,8	8,1	6,6
sektor prywatny	112,3	115,6	69,2	76,0	29,7	24,4	13,4	15,2
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	60,7	78,2	29,8	46,2	14,8	9,1	16,0	22,8
Rybacktwo	284,9	445,7	117,3	282,6	167,6	163,0	-	-
Przemysł	163,5	172,9	115,4	122,7	31,4	32,5	16,7	17,8
w tym przetwórstwo przemysłowe	172,6	177,5	122,1	128,5	32,9	30,1	17,6	18,9
Budownictwo	151,0	89,5	38,0	33,8	100,5	44,3	12,5	11,4
Handel i naprawy ^Δ	24,9	29,3	10,1	12,1	7,3	6,3	7,5	10,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	156,2	125,9	49,8	45,0	96,9	70,3	9,6	10,6
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	112,4	56,8	17,5	29,0	93,1	25,8	1,8	2,0
Edukacja	3,1	2,4	1,7	1,7	0,6	-	0,8	0,7
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	29,4	37,9	12,1	20,3	17,1	17,3	0,2	0,2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	80,6	113,3	29,0	41,0	34,6	42,5	17,0	29,8

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

W 2008 r. (według stanu w dniu 31 grudnia) liczba osobozagrożeń wyniosła 45,0 tys. (w 2007 r. - 46,9 tys.), z czego 65,7% stanowiły osobozagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (w 2007 r. - 63,1%). W tej grupie czynników największy procentowy udział miały: hałas - 54,3%, pyły zwłókniające - 9,8% oraz substancje chemiczne - 7,9%.

W ocenie aktualnych warunków pracy istotnym elementem jest proces likwidacji bądź ograniczenia zagrożeń na stanowisku pracy mający miejsce w ciągu roku oraz ujawnienie zagrożeń istniejących lub nowo powstałych. Saldo zmian informuje o pozytywnym lub negatywnym procesie zachodzącym w dziedzinie warunków pracy.

W 2008 r. zlikwidowano lub ograniczono 16,1 tys. osobozagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy (w 2007 r. - 12,2 tys.), równocześnie stwierdzono 4,4 tys. nowo powstałych lub nowo ujawnionych osobozagrożeń (w 2007 r. - 4,9 tys.).

W warunkach zagrożenia związanego z uciążliwością pracy zlikwidowano lub ograniczono 3,9 tys. osobozagrożeń (w 2007 r. - 3,5 tys.), równocześnie stwierdzono 1,1 tys. osobozagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych (w 2007 r. - 2,3 tys.).

Tabl. 3. Zatrudnieni korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych
Stan w połowie grudnia

Wyszczególnienie	2007	2008
Posiłki profilaktyczne	29419	28950
Napoje	49032	56654
Inne środki odżywcze	6239	7190
Dodatki pieniężne	26301	23935
Skrócony czas pracy	1987	1910
Dodatkowe urlopy	3763	3361
Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze	628	782

W przebadanych zakładach taką ocenę w 2008 r. przeprowadzono dla 61,8 tys. stanowisk (w 2007 r. - 65,3 tys.), na których pracowało 94,8 tys. osób (w 2007 r. - 91,7 tys.).

W 2008 r. najbardziej rozpowszechnionym rodzajem świadczeń dodatkowych były napoje, posiłki profilaktyczne oraz dodatki pieniężne, stanowiące odpowiednio: 46,1%, 23,6% i 19,5% świadczeń ogółem.

Liczba świadczeń zrealizowanych w 2008 r. przysługujących z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wyniosła 2,3 tys. (w 2007 r. - 2,1 tys.), z tego 74,5% to świadczenia w zakładach sektora prywatnego. Koszty tych świadczeń kształtowały się na poziomie 5837,1 tys. zł (w 2007 r. - 4771,8 tys.), z czego 72,2% przypadało na zakłady sektora prywatnego.

W grupie czynników związanych z obsługą maszyn szczególnie niebezpiecznych w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 1,2 tys. osobozagrożeń (w 2007 r. - 1,1 tys.), równocześnie zarejestrowano 0,5 tys. osobozagrożeń nowo powstałych lub nowo ujawnionych (w 2007 r. - 0,9 tys.).

Zebrano również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego.

